

БИБЛИОГРАФИЯ

към темата

„Природата и техниката в ранния образователен процес. Картина на природата.”

КНИГИ

1. Епитропова, А., Б. Ангелова. Изучаване на човека и природата в началните класове. Пловдив, ИК Хермес, 2001.
2. Кирилова, Ив. Стимулиране на интересите на учениците от началното училище към околната среда чрез използване на стратегии за активно учене. София, ИК Педагог, 2008.
3. Кирилова, Ив. Съвременни тенденции в природонаучното обучение в началното училище. София, Изд. Фараго, 2009.
4. Мирчева, Ил. Проблеми на дидактиката на родинознанието и природознанието. С., ИК „Веда Словена –ЖГ”, 2004.
5. Мирчева, Ил., Ел. Джамбазова. Докосване до природата. Активният контакт на детето от началното училище с природната среда. С., ИК „Веда Словена – ЖГ”, 2006.
6. Петрова, В. Работата по проект при запознаване с природната и обществената среда в I-IV клас. Стара Загора, ИК Кота, 2003.
7. Природата и техниката в ранния образователен процес. Картина на природата. Природните феномени въздух и вода. Том 1. София, ИК „Веда Словена-ЖГ”, 2009.
8. Янакиева, Ел. Формиране на екологическа култура у децата от предучилищна възраст. Благоевград, 1991.
9. Янакиева, Ел. Екологично възпитание на децата от предучилищна възраст. София: ИК Даниела Убенова, 1994.
10. Янакиева, Ел. Аз съм потокът, а ти - реката, в която се вливам. Бургас, Изд. Димант, 2001.

СТАТИИ

1. Александрова, З. Планиране и организация на екологичното възпитание. В: Предучилищно възпитание, 2002, 5, с. 31.
2. Александрова, З. и др. Интегриране на екологичното възпитание в програмата за работа с децата. В: Предучилищно възпитание, 2003, 4, с. 18.

3. Арменакова, А., Т. Боянова. Природата в играта на детето. В: Предучилищно възпитание, 2002, 6-7, с. 42.
4. Атанасова, Й. Децата и емоциите при общуването с природата. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 13.
5. Баева, М. Природата в опита на детето. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 5.
6. Балкански, Д. Художествено-педагогическата акция „Аз преобразявам природата” – начин за естетизиране на средата. В: Начално образование, 2005, 3, с. 45.
7. Богоева, Б. Земята е една за всички. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 20.
8. Вейл-Баре, А. Конструктивизмът и дидактиката в природонаучните дисциплини. В: Перспективи, № 2, Т. XXXI, 2001, с. 161.
9. Височкова, Р., Ем. Цанкова. Биоразнообразието – модел на дидактическа игра на междупредметна основа. В: Начално образование, 2009, 1, с. 36.
10. Габрова, Л. Детето в света на науката. В: Предучилищно възпитание, 2002, 8, с. 45.
11. Георгиева, Л. Институциите и екологичната култура на децата. В: Предучилищно възпитание, 2002, 4, с. 27.
12. Георгиева, М. Приложение на конструктивизма в обучението по човекът и природата чрез въвеждане на понятийна диаграма. В: Начално образование, 2008, 1, с. 71.
13. Георгиева, П. Детето в света на насекомите. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 22.
14. Георгиева, П. Връзката между интереса към природните обекти, естетическия свят и речевото развитие на детето. В: Предучилищно възпитание, 2005, 5, с. 42.
15. Гюров, Д. Овладяване основите на екологичната култура и ориентиране в света. В: Предучилищно възпитание, 2003, 4, с. 2.
16. Гюров, Д. Ориентирането в света – основа за самоутвърждаване и приобщаване към общочовешките ценности. В: Предучилищно възпитание, 2007, 3, с. 10.
17. Далеева, В., С. Минева. Природата, естетическото и екологичното възпитание. В: Предучилищно възпитание, 2004, 10, с. 22.
18. Данева, Л. Основни принципи на скаутското движение и възможности за приложението им при деца от начална училищна възраст. В: Начално образование, 2002, 2, с. 49.

19. Джамбазова, Ел. Двигателната активност на децата сред природата. В: Предучилищно възпитание, 2001, 5-6, с. 22.
20. Джамбазова, Ел. Варианти на игри в съчетание с туризъм, стимулиращи познавателната и двигателната активност на учениците. В: Начално образование, 2001, 4, с. 11.
21. Димитрова, Р. Природата и творческата изява на децата. В: Предучилищно възпитание, 2003, 6-7, с. 62.
22. Дончева, Ю. Един вариант на ситуация за есента. В: Предучилищно възпитание, 2001, 7-8, с. 65.
23. Дългъчева-Колева, Н., Ил. Мирчева, М. Шренк. Подбор на образователни технологии въз основа на проучване на детските концепции за природата. В: Сборник доклади на Юбилейна научна конференция на ФП, УИ „Св. Кл. Охридски”, С. 2008, с. 120.
24. Дългъчева-Колева, Н., Ил. Мирчева, М. Шренк. Проучване на отношението на учениците към българската фауна. В: Сборник доклади на VI есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2008, с. 273.
25. Епитропова, А. Учебен предмет „Човекът и природата” – „за” и „против”. В: Начално образование, 2000, 1, с. 78.
26. Епитропова, А. Детският природонаучен дневник – средство за обучение, научаване и оценяване. В: Начално образование, 3, 2001, с. 54.
27. Желязкова, В. Изследване равнището на знанията и уменията на учениците по природознание в края на IV клас. В: Начално образование, 2001, 4, с. 52.
28. Иванова, Й. Подходи за индивидуализация и диференциация на обучението при изучаването на учебния предмет Човекът и природата. В: Педагогика, 2008, 9, с. 52.
29. Кавалджиева, С. Екологични знания за морето и неговите обитатели. В: Предучилищно възпитание, 2008, 2, с. 39.
30. Кавалджиева, С. Художествената литература и овладяването на знания за морето. В: Предучилищно възпитание, 2008, 5, с. 27.
31. Казакова, Т. Експериментът в обучението по природознание в III клас. В: Начално образование, 2002, 4-5, с. 50.
32. Казакова, Т. Екологични аспекти в природознанието за IV клас. В: Начално образование, 2003, 4, с. 37.
33. Кирилова, Е. „Въображаемостта” в представите на децата за света и природата. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 27.

34. Кирилова, Ив. Състояние и развитие на интересите на учениците от III-IV клас към учебния предмет „Човекът и природата”. В: Сборник доклади на V есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2007, с. 458.
35. Кирилова, Ив. Анализ на възможностите на учебната програма по „Човекът и природата” (III-IV клас) за стимулиране на интересите към природната среда. В: Сборник доклади на VI есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2008, с. 312.
36. Кирилова, Ив. Използване на детския опит и преживявания в процеса на опазване на природата. В: Начално образование, 2008, 3, с. 26.
37. Кирилова, Ив. Използване на формиращото оценяване за установяване на детските интереси към природната среда. В: Сборник доклади на VI есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2008, с. 318.
38. Кирилова, Ив. Обучението на открито при запознаване на учениците с природната среда – същност, варианти, предимства. В: Начално образование, 2008, 1, с. 65.
39. Кирилова, Ив. Ролята на проучването при запознаване на учениците от начална училищна възраст с природната среда. В: Начално образование, 2009, 1, с. 29.
40. Кованджийска, В. Икебана в детската градина – защо не? В: Предучилищно възпитание, 2001, 9, с. 40.
41. Колева, Н. Природата, вселената и децата. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4.
42. Колева, С., И. Малчевска. Детето и съприкосновението с природата. В: Предучилищно възпитание, 2008, 10, с. 37.
43. Костова, Здр., Е. Атасой. Образование за устойчиво развитие. В: Педагогика, 2007, 8, с. 3.
44. Костова, Здр., Е. Атасой. Подход при формиране на екологично съзнание. В: Стратегии на образователната и научната политика, 2008, 1, с. 30.
45. Коцева, С. Екологичният туризъм за екологично възпитание. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 10.
46. Коцева, С. Критерии за избор на екотуристически продукт. В: Предучилищно възпитание, 2004, 10, с. 25.
47. Легкоступ, Пл., Л. Ангелова, Б. Ангелов, Вл. Стойчев. Възприемане на природните обекти и изобразяването им в реални и фантазни образи. В: Предучилищно възпитание, 2005, 10, с. 2.

48. Любенова, Д., Р. Илиева. „Време е да помислим за нашата планета Земя”. В: Сборник доклади на VI есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2008, с. 323.
49. Маринова, Л. Общуване с природата. В: Предучилищно възпитание, 2001, 2, с. 22.
50. Милева, Б. Ековъзпитание и екокултура. В: Предучилищно възпитание, 2003, 4, с. 16.
51. Мирчева, Ил. Съвременни тенденции при запознаването на учениците от началното училище с природната и обществената среда. В: Начално образование, 1999, 2, с. 3.
52. Мирчева, Ил. За активния контакт с природата или как да опознаем природата и да се научим да я разбираме? В: Начално образование, 2001, 5-6, с. 61.
53. Мирчева, Ил. Преживяванията сред природата – емоционален елемент от спиралата на екологичното образование. В: Начално образование, 2001, 4, с. 3.
54. Мирчева, Ил. Многоперспективност при запознаване на учениците от началното училище с природната и социалната среда. В: Сборник доклади на II есенна научна конференция на ФНПП, ИК “Веда Словена – ЖГ”, С., 2004, с. 153.
55. Мирчева, Ил. Стратегиите за промяна на детските концепции за природата – условие за активно и творческо учене. В: Начално образование, 2006, 3, с. 26.
56. Мирчева, Ил. Философията за деца и детските концепции за околната среда. В: Сборник доклади на V есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2007, с. 402.
57. Мирчева, Ил. „Приятелите с природата” – природен свят. В: Приятелите с учителите. В помощ на детския учител. II група. София, ИК Анубис, 2009, 101-123.
58. Мирчева, Ил. „Приятелите с природата” – природен свят. В: Приятелите с учителите. В помощ на детския учител. III група. София, ИК Анубис, 2009, 139-156.
59. Мюлер, Х.-Й. Могат ли цветята да бъдат щастливи? Философията за деца като педагогическо отношение и като принцип на обучение. В: Начално образование, 2008, 1, с. 34.
60. Павлова, И. Морето в чаша. В: Предучилищно възпитание, 2001, 5-6, с. 53.

61. Пеева, И., В. Въжарова, С. Христова. Цветове, цветови хармонии и вълшебни звуци – красотата на природата. В: Начално образование, 2005, 3, с. 13.
62. Петрова, В. Тенденции и алтернативи в обучението с природонаучна насоченост в началното училище. В: Год. Тракийски унив., 2000, с. 145.
63. Петрова, В. Характеристика на детските концепти за приспособленията и приспособяването на организмите. В: Начално образование, 2005, 1, с. 4.
64. Петрова, В. Характеристика на интерактивните стратегии при запознаване с природната и обществената среда в началното училище. В: Сборник доклади на III есенна научна конференция на ФНПП, ИК “Веда Словена – ЖГ”, С., 2005, с. 242.
65. Петрова, В. Работата по учебен проект при запознаване с природната и обществената среда – реализация на конструктивистки идеи в обучението в началното училище. В: Начално образование, 2007, 1, с. 44.
66. Петрова, В., Н. Такучев. Методът „Карта на ума” при изучаване на понятията движение, сила и енергия в обучението по „Човекът и природата” в IV клас. В: Сборник доклади на VI есенна научна конференция на ФНПП, ИК „Веда Словена – ЖГ”, С., 2008, с. 290.
67. Петрова, В., Р. Ковачева. Формиране на екологични представи чрез обучението по роден край в I и II клас. В: Начално образование, 2003, 4, с. 33.
68. Петрова, П. Обобщителен урок на тема „Сезони” във II клас. Изработване на колективно пано – сезонен календар. В: Начално образование, 2005, 1, с. 26.
69. Радева, Д. Екологично образование чрез работа по проект в обучението по Човекът и природата в III и IV клас. В: Начално образование, 2007, 1, с. 79.
70. Радева, Т., Ориентирането в природния свят – среда за отношение към... В: Предучилищно възпитание, 2006, 5, с. 38.
71. Рачева, Г. Знанията на децата за дивите животни. В: Предучилищно възпитание, 2004, 8, с. 17.
72. Стефанова, М., С. Владимирова. Интегриране на ековъзпитанието с художествената литература и изобразителните дейности. В: Предучилищно възпитание, 2003, 4, с. 20.
73. Стефанова, С. Изследователското поведение и екологичната компетентност при 5-6-годишните деца. В: Предучилищно възпитание, 2003, 5, с. 38.

74. Стоянова, А. Екологичното възпитание чрез празника Еньовден. В: Предучилищно възпитание, 2005, 9, с. 45.
75. Табакова, С., Р. Станкова. Да спасим Земята. В: Предучилищно възпитание, 2003, 4, с. 23.
76. Годорова, Т., Игровите методи в обучението по роден край във II клас. В: Начално образование, 2002, 4-5, с. 41.
77. Тополска, Е. Интерактивни педагогически технологии по „Природен свят”. В: Предучилищно възпитание, 2004, 7, с. 27.
78. Хайдар, Г. Неспokoйната природа и детето. В: Предучилищно възпитание, 2008, 7, с. 44.
79. Харбалиева, Ив. Ориентирането в планината. В: Предучилищно възпитание, 2007, 7, с. 42.
80. Христова, В., Е. Стоянова. Стимулиране на емоционалните и познавателните интереси към заобикалящия свят. В: Предучилищно възпитание, 2008, 2, с. 37.
81. Цанкова, Ем., Р. Височкова. Една идея за урок на тема „На гости на жабата” (СИП – III клас). В: Начално образование, 2007, 4, с. 26.
82. Цанова, Н. Учебните програми по „Човекът и природата” (III и IV клас) – проблеми с продължение. В: Начално образование, 2006, 6, с. 58.
83. Цанова, Св., О. Маринчева. Овладяване на екологично поведение. В: Предучилищно възпитание, 2006, 4, с. 56.
84. Шренк, М. Водата. Идеи за проектноориентирано обучение. В: Начално образование, 2007, 1, с. 54.
85. Язаджиева, Ст. Положително отношение към природата. В: Начално образование, 1999, 3, с. 57.
86. Янакиева, Ел. Методи за екологично образование на децата от предучилищна възраст. В: Дом, дете, детска градина, 2000, 6, с. 12.
87. Янакиева, Ел. Развитие на идеята за екологично образование на децата от предучилищна възраст. В: Педагогика, 2000, 8-9.
88. Янакиева, Ел. От къде идват реките? В: Предучилищно възпитание, 2001, 7-8, с. 56.
89. Янакиева, Ел. Методологически основи на екологичното възпитание. В: Педагогика, 2002, 4, с. 18.
90. Янакиева, Ел. Парадоксът в теорията на екологичното възпитание. В: Педагогика, 2002, 7.

91. Янакиева, Ел. Примерна програма за формиране на екологосъобразно отношение към своята жилищна среда (за 5 - 7-годишни деца). В: Дом, дете, детска градина, 2002, 4, с. 3.
92. Янакиева, Ел. Примерна програма за формиране на екологосъобразно отношение към личната хигиена (за 5 - 7-годишни деца). В: Дом, дете, детска градина, 2002, 5, с. 3.
93. Янакиева, Ел. За същността на екологическото възпитание. В: Предучилищно възпитание, 2003, 4, с. 9.
94. Янакиева, Ел. Формиране на екологични представи за климатичните явления. В: Предучилищно възпитание, 2004, 4, с. 2.
95. Янакиева, Ел. Задачи на екологичното възпитание. В: Предучилищно възпитание, 2005, 3, с. 31.

НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ

1. Държавни образователни изисквания за учебно съдържание. В: Начално образование, 2000, 4, с. 67.
2. Учебна програма по роден край за I клас. В: Начално образование, 2001, 1, с. 58.
3. Учебна програма по околния свят за II клас. В: Начално образование, 2003, 1, с. 51.
4. Учебна програма по човекът и природата за III клас. В: Аз-Буки, 2003, бр. 19.
5. Учебна програма по човекът и природата за IV клас. В: Аз-Буки, 2003, бр. 22.

ДЕТСКИ ЕНЦИКЛОПЕДИИ

1. Алаби, М., Н. Къртис, Планетата Земя, изд. Хермес, Пловдив.
2. Астрономия и Космос, изд. Фют, С.
3. Атлас на животните в света, изд. Фют, С.
4. Баркова, А., И. Шустровой, Световен атлас на животните, изд. Хермес, Пловдив.
5. Енциклопедична поредица "Откривател", изд. Фют, С.
6. Енциклопедия „Знание“, Вселената, изд. Хермес, Пловдив.
7. Енциклопедия „Знание“, Живият свят, изд. Хермес, Пловдив.
8. Енциклопедия „Знание“, Планетата Земя, изд. Хермес, Пловдив.

9. Енциклопедия на младия откривател, СофтПрес, С.
10. Животните в природните пейзажи, изд. Фют, С.
11. Меденосладка енциклопедия, изд. Егмонт България, С.
12. Мюрдън, Дж., Звезди и планети, изд. Хермес, Пловдив.
13. Поредица „Знание”, изд. Фют, С.
14. Поредица „Нешънъл Джеографик”, изд. Егмонт България, С.
15. Поредица „Първи стъпки в науката”, изд. Фют, С.
16. Първи стъпки в науката - 100 експеримента, изд. Фют, С.
17. Триезична енциклопедия „Природа”, изд. БАН; Българска енциклопедия; Труд, 2006.
18. Уилямс, Бр., Живият свят, изд. Хермес, Пловдив.
19. Уилямс, Бр., Наука и технологии, изд. Хермес, Пловдив.
20. Човешкото тяло, изд. Фют, С.
21. Чудеса и загадки на природата, изд. Фют, С.